

Keuzedeel mbo

Oogheelkundige diagnostiek

Code

K1362

Ontwikkeld door: Dutch Healthtec Academy, Nederlandse Vereniging van Technisch Oogheelkundig Assistenten, S-BB
Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap

1. Algemene informatie

D1: Oogheelkundige diagnostiek

Studielast

480

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Dit keuzedeel is een verdieping op de kwalificatie Technisch Oogheelkundig Assistent. In dit keuzedeel gaat het om oogheelkundige diagnostiek die niet aan bod komt in de kwalificatie. In de basiskwalificatie begeleidt en verzorgt de beginnend beroepsbeoefenaar het consult en voert in opdracht van de oogarts diagnostisch oogheelkundige onderzoeken uit. In dit keuzedeel doet de beginnend beroepsbeoefenaar op basis van grondige analyse en afgewogen keuzes zelf een voorstel aan de oogarts voor het uit te voeren diagnostisch oogheelkundig onderzoek, beoordeelt resultaten van uitgevoerd onderzoek en bespreekt consequenties voor werkwijzen en behandelmethoden met collega's.

Relevantie van het keuzedeel

Na het volgen van dit keuzedeel heeft de beginnend beroepsbeoefenaar beter inzicht in de mogelijkheden van de verschillende oogheelkundige diagnostische onderzoeken. Hierdoor kan hij/zij de oogarts een onderbouwd advies geven, waardoor deze sneller kan overgaan tot diagnose en behandeling. Dit keuzedeel sluit aan bij ontwikkelingen in de oogheelkunde, waar voortdurend vernieuwingen van oogheelkundige diagnostische onderzoeken zijn. Tevens leert de beginnend beroepsbeoefenaar in dit keuzedeel kennis en casuïstiek presenteren zodat hij/zij een rol binnen het oogheelkundig team kan vervullen met betrekking tot kennisdeling. Dit alles verbetert zijn/haar positie op de arbeidsmarkt.

Beschrijving van het keuzedeel

In dit keuzedeel leert de beginnend beroepsbeoefenaar om op basis van anamnese, basisonderzoek en bekende pathologie de best passende oogheelkundige diagnostische onderzoeken te kiezen met de meest doeltreffende technieken. Door zelfstandig een concreet voorstel bij de oogarts in te dienen voor vervolgonderzoek draagt de beginnend beroepsbeoefenaar bij aan een snel en efficiënt verlopend diagnostisch proces. De oogarts kan met behulp van het vervolgonderzoek sneller tot een diagnose en plan komen. De beginnend beroepsbeoefenaar leert de uitslag van oogheelkundige diagnostische onderzoeken zelfstandig te beoordelen en kan de meest voorkomende pathologie herkennen. Hij/zij leert zijn/haar kennis omtrent diagnostische oogheelkundige technieken en casuïstiek te delen met collega's. Door de beginnend beroepsbeoefenaar meer zelfstandig en analytisch te leren werken vormt dit keuzedeel tevens een voorbereiding op een HBO-vervolgopleiding zoals optometrie of orthoptie.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Voert oogheelkundige diagnostiek uit

Complexiteit

Om de informatie verkregen uit anamnese en basisonderzoeken te analyseren en vervolgens de meest efficiënte oogheelkundige diagnostische onderzoeken te kiezen is specialistische kennis nodig van beschikbare oogheelkundige diagnostische onderzoeken. Ook moet de beginnend beroepsbeoefenaar met voor hem/haar onbekend onderzoek om kunnen gaan en dit kunnen integreren in zijn/haar eigen werkzaamheden en denkprocessen. Dit vraagt analytisch vermogen en een flexibele en lerende houding. Om te kunnen beoordelen of de inzet van andere oogheelkundige diagnostische onderzoeken noodzakelijk of wenselijk is, is het belangrijk dat de beginnend beroepsbeoefenaar gestructureerd, grondig en nauwkeurig te werk gaat en de juiste conclusies trekt. Hiervoor wordt van de beginnend beoefenaar verwacht dat hij/zij overzicht heeft over de veelheid aan informatie, onderscheid kan maken tussen hoofd- en bijzaken en verbanden kan leggen. De beginnend beroepsbeoefenaar werkt volgens vaste protocollen. Tijdens de werkzaamheden kunnen zich complicerende omstandigheden voordoen, zoals spoedsituaties waar onmiddellijk handelen vereist is en/of situaties die afwijken van het protocol. Ook kan het voorkomen dat een patiënt meerdere aandoeningen heeft, wat het beoordelen van de betrouwbaarheid van het onderzoek bemoeilijkt. De beginnend beroepsbeoefenaar moet hier op kunnen anticiperen. Dit vraagt om een flexibele houding en aanpassingsvermogen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar is verantwoordelijk voor de resultaten van zijn/haar eigen werkzaamheden. Hij/zij analyseert zelfstandig de mogelijkheden van oogheelkundige diagnostiek. Op basis van deze analyse maakt hij/zij zelfstandig keuzes voor in te zetten diagnostisch oogheelkundige onderzoeken die het beste passen bij de situatie van de patiënt en vertaalt dit naar een voorstel aan de oogarts. Ook de beoordeling van de resultaten van uitgevoerd onderzoek doet de beginnend beroepsbeoefenaar zelfstandig. Indien nodig overlegt hij/zij met de oogarts. De oogarts blijft altijd eindverantwoordelijk voor de interpretatie van oogheelkundige onderzoeken, verdere diagnostisering en behandeling.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft specialistische kennis van de kenmerken en toepassingsmogelijkheden van de beschikbare oogheelkundige diagnostische onderzoeken
- heeft kennis van pathologie; kenmerken, klachten en symptomen van de verschillende onderdelen van het oog en kan daarmee mogelijke oorzaken van klachten lokaliseren
- heeft kennis van welke onderzoeksmogelijkheden er zijn om pathologie van de verschillende onderdelen van het oog te bevestigen of uit te sluiten
- heeft specialistische kennis van de interpretatie van uitslagen van oogheelkundige diagnostische onderzoeken
- heeft kennis van de criteria voor betrouwbare bronraadpleging

- kan literatuuronderzoek uitvoeren
- kan analysevaardigheden toepassen
- kan het geschikte oogheelkundige diagnostische onderzoek selecteren
- kan de link leggen tussen onderzoeksresultaten en klachten en/of symptomen
- kan voorkomende oogheelkundige pathologie herkennen
- kan progressie herkennen/vaststellen bij oogziektes
- kan opgedane kennis en casuïstiek duidelijk uitleggen en presenteren
- kan onderscheid maken tussen hoofd- en bijzaken
- kan de juiste conclusies trekken op basis van de beschikbare informatie

D1-K1-W1: Analyseert mogelijkheden van oogheelkundige diagnostiek

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar zoekt en raadpleegt diverse betrouwbare bronnen en verdiept zich in aanvullende specialistische informatie over de oogheelkundige diagnostische onderzoeken. Hij/zij houdt ontwikkelingen bij, vergelijkt verschillende diagnostische oogheelkundige onderzoeken met elkaar en weet wanneer hij/zij welk(e) onderzoek(en) moet kiezen.

Resultaat

De mogelijkheden van oogheelkundige diagnostiek zijn onderzocht en geanalyseerd zodat de beginnend beroepsbeoefenaar een weloverwogen keuze kan maken.

D1-K1-W1: Analyseert mogelijkheden van oogheeskundige diagnostiek

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- zoekt uitgebreid naar relevante informatie in literatuur, op internet en/of bevraagt deskundige collega's en/of leveranciers van apparatuur;
- maakt gebruik van meerdere bronnen naast elkaar en kijkt kritisch naar de betrouwbaarheid van de bronnen door overeenkomsten te zoeken en inhoud van verschillende bronnen te vergelijken;
- toont interesse in nieuwe ontwikkelingen op het vakgebied door expertise van anderen samen te vatten;
- maakt logische gevolgtrekkingen uit de beschikbare informatie.

De onderliggende competenties zijn: Analyseren, Onderzoeken, Leren

D1-K1-W2: Kiest de meest efficiënte oogheeskundige onderzoeken

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar overweegt mogelijke oorzaken van de klachten en/of symptomen van de patiënt op basis van de anamnese en het basisonderzoek. Vervolgens gaat hij/zij na bij welke mogelijke oorzaken de gevonden resultaten van het basis oogheeskundig onderzoek passen. De beginnend beroepsbeoefenaar brengt mogelijke oorzaken passend bij de anamnese en het basis oogheeskundig onderzoek van de patiënt in kaart. Aansluitend kiest hij/zij de oogheeskundige diagnostische onderzoeken waarbij de meest waarschijnlijke oorzaken van de klachten en/of symptomen van de patiënt het snelste en op de voor de patiënt minst belastende wijze worden bevestigd of uitgesloten. De beginnend beroepsbeoefenaar doet tot slot een voorstel om een oogheeskundig diagnostisch onderzoek uit te voeren aan de oogarts.

Resultaat

Mogelijke oorzaken passend bij de anamnese en het basis oogheeskundig onderzoek van de patiënt zijn in kaart gebracht. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een keuze gemaakt en een voorstel gedaan aan de oogarts voor de oogheeskundige diagnostische onderzoeken die het best passen bij de situatie van de patiënt.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- toetst gegevens en aannames kritisch op juistheid, betrouwbaarheid, volledigheid en relevantie door een inschatting te maken van de bron van de gegevens en gegevens afkomstig van meerdere bronnen met elkaar te vergelijken;
- weet uit een veelheid aan gegevens de belangrijkste informatie te halen door een terugkoppeling te maken naar klachten en/of symptomen;
- trekt logische conclusies uit de beschikbare informatie door toepassing van vakdeskundigheid;
- stelt op deskundige wijze vast welke oogheeskundige diagnostische onderzoeken betrekking hebben op het deel van het oog waar de mogelijke oorza(a)k(en) van klachten en/of symptomen zich bevindt en welk onderzoek de meest relevante informatie geeft;
- kiest weloverwogen het meest efficiënte en minst belastende oogheeskundig diagnostisch onderzoek en toont daarbij vakdeskundig inzicht.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren

D1-K1-W3: Beoordeelt resultaten van oogheeskundige diagnostische onderzoeken

Omschrijving

Nadat de gekozen oogheeskundige diagnostische onderzoeken zijn uitgevoerd, bekijkt de beginnend beroepsbeoefenaar de resultaten. Hij/zij beoordeelt of het onderzoek betrouwbare informatie geeft en of de uitslag pluis of niet-pluis is. Als de uitslag niet-pluis is geeft de beginnend beroepsbeoefenaar ook aan bij welke oorzaken (pathologie) van de klachten en/of symptomen van de patiënt dat zou kunnen passen. Bij ernstige oogafwijkingen en bij twijfel overlegt hij/zij direct met de oogarts. De beginnend beroepsbeoefenaar legt zijn/haar bevindingen vast.

Resultaat

D1-K1-W3: Beoordeelt resultaten van oogheelkundige diagnostische onderzoeken

Complete verslaglegging van de beoordeling van gekozen oogheelkundige diagnostische onderzoeken.
In geval van ernstige oogafwijkingen is overleg gepleegd met de oogarts.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- trekt logische conclusies uit de beschikbare informatie door toepassing van vakdeskundigheid;
- registreert de beoordeling van de uitgevoerde oogheelkundige diagnostische onderzoeken met alle relevante informatie op heldere en overzichtelijke wijze;
- overlegt tijdig met de oogarts bij resultaten die om direct handelen vragen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Formuleren en rapporteren

D1-K1-W4: Deelt informatie en casuïstiek

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar brengt relevante kennis over uitgevoerde oogheelkundige diagnostische onderzoeken en casuïstiek over aan collega's. Hij/zij vraagt om feedback over de gekozen oogheelkundige diagnostische onderzoeken en wisselt ervaringen uit. De beginnend beroepsbeoefenaar bespreekt of de gedeelde informatie en casuïstiek vraagt om andere werkwijzen en trekt conclusies voor toekomstige behandelingen.

Resultaat

De informatie en casuïstiek is gedeeld met collega's, ervaringen en feedback zijn uitgewisseld en conclusies voor toekomstige behandelingen zijn getrokken.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- beslist over welke kennis gedeeld moet worden en op welke wijze dit het best gedaan kan worden;
- houdt een logisch en goed te volgen verhaal;
- vraagt de mening en ideeën van anderen en stimuleert hen om hun opvattingen in te brengen;
- toont vakdeskundig inzicht tijdens het delen van kennis en casuïstiek.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Presenteren, Vakdeskundigheid toepassen